

De laatste tip voor

reli-ondernemers
van Johannes van
den Akker & Suzan
Doodeman:

*Wees niet te bescheiden:
jouw tijd is geld waard*

Ja, als reli-ondernemer zit je in een idealistische wereld en is geld vaak ondergeschikt. En ja, wij vinden het realiseren van idealen inderdaad belangrijker dan het verdienen van geld. Tegelijk geloven we dat idealen alleen kunnen overleven als er geld mee verdiend wordt. Hoe dan wel?

Idealen willen de wereld mooier, gezonder, beter, groener en sociaal maken. En er zijn altijd mensen bereid om voor die impact te betalen. Zo niet, dan voegt de impact waarschijnlijk te weinig waarde toe. Waarom er betaald moet worden? Omdat je daarmee de tijd en energie krijgt om vol voor dat ideaal en die impact te gaan. Niet alleen in de uren tussendoor en zolang die uren er zijn. Want hoe stabiel en duurzaam is dat?

Voor echt bouwen en werken aan je idealen is tijd en aandacht nodig. Mensen die daarvan schrikken, hebben waarschijnlijk een vast salaris.

Johannes van den Akker en Suzan Doodeman zijn eigenaars van Firma Hoe Dan Wel. Zie: www.firmahoedanwel.nl

De 22 beste ideeën van de geïnterviewden voor nieuwe projecten en producten

door Greco Idema

Maar liefst twaalf personen worden in dit boek geïnterviewd. Wat zijn nu hun beste ideeën voor nieuwe projecten en producten? Een lijstje met de 22 beste ideeën.

1. Filmpjes over de christelijke feestdagen (Alain Verheij):

'Waarom is geen enkele kerk of theoloog op dat idee gekomen? Het is om je kapot voor te schamen.'

2. Vloggen (Alain Verheij):

'Ga vloggen! Dat heeft echt de toekomst, zeker als de trend doorzet dat mensen niet lezen. Ikzelf ben er totaal niet goed in. Dus ben ik maar aan de podcasts gegaan, maar wie weet, ooit.'

3. Blendle (Alain Verheij):

'Via Reporters Online kan ik artikelen plaatsen op Blendle. Daar word ik per klik betaald, wat ik direct van de lezers ontvang. Ik schrijf dus iets wat ik relevant vind en wat ik vervolgens op Blendle zet.'

4. Hippe versie van de vastentijd (Alain Verheij):

'Je zou bijvoorbeeld de vastentijd weer hip kunnen maken. Je moet het alleen weten te verkopen. Oubollige elementen achterwege laten, ouderwets taalgebruik laten voor wat het is.'

5. Projecten rondom 'Spiritualiteit, solidariteit en soberheid' (br. Bernardus):

'Als het gaat om de toepassing van kloosterspiritualiteit in de algemene zin van ondernemerschap, dan zou ik adviseren om van die drieslag spiritualiteit, solidariteit en soberheid, te gaan focussen op soberheid.'

6. Samenwerkingsverband voor kloosters (br. Bernardus):

'Ik heb altijd gedroomd dat er meer mogelijk was. Het kloosterleven is heel versnipperd. Dat heeft voordelen, ieder klooster en iedere orde kan zijn eigen kleur laten zien. Maar die kleuren kunnen zo klein worden, dat ze daardoor niet meer zichtbaar zijn. Je zou hopen dat men dan de richting in zou slaan van verbinding, maar dat gebeurt amper.'

7. Werkgelukmedewerker (Anne Stael):

'Zingeving is vandaag de dag niet meer expliciet een domein voor theologen, ook bedrijven gaan er op een verrassende en vernieuwende manier mee om. Er zijn zelfs bedrijven met een werkgelukmedewerker.'

8. Geestelijk verzorgers met specialisaties (Anne Stael):

'Als geestelijk verzorger zou je kunnen denken aan specialisaties zoals: levensvragen rondom Alzheimer of ondersteuning aan ouders met een ongeneeslijk ziek kind of kanker en zingevingsvragen of ouderen en eenzaamheid. Er is veel vraag naar een inhoudelijke verdieping, die aansluit bij vragen van patiënten én artsen.'

9. Samenwerkingsprojecten predikanten (Jos Douma):

'... We hebben vervolgens een aantal gesprekken gehad met vier Zwolse predikanten en enkele kerkenraadsvoorzitters over het idee dat we meer samen gaan werken, meer in elkaars gemeenten gaan doen. Een goed initiatief, maar ik zie ook een zorgwekkende trend: de professionaliteit van de predikant wordt niet meer op waarde geschat.'

10. De zcp-dominiee (Jos Douma):

'Het huidige systeem (een gemeente met een eigen predikant) zal er nog wel een tijdje zijn, maar het kan beslist geen kwaad als predikanten al wel anticiperen op een andere manier van werken die goed vergelijkbaar is met die van de zcp'er.'

11. Verbindingsprojecten (Manuela Kalsky):

'De reli-ondernemer van de toekomst gaat niet uit van gesloten religieuze identiteitsconcepten, maar verkent nieuwe wegen om mensen van verschillende levensbeschouwelijke achtergronden met elkaar te verbinden.'

12. Leerstoel voor reli-ondernemerschap (Manuela Kalsky):

'Een aparte leerstoel voor reli-ondernemerschap is geen slecht idee.'

13. Aandachtsfunctionarissen in wijken (André Mulder):

'Een concrete kans zie ik daarnaast voor zogenaamde aandachtsfunctionarissen in wijken: geestelijk verzorgers voor mensen die vanuit een instelling weer thuis moeten gaan wonen.'

14. Zingevingsspecialisten (André Mulder):

'Recent zie ik ook bewustwording in de zorgsector middels de bijdrage van zingevingsspecialisten, denk aan de palliatieve zorg, waar behandelen verandert in begeleiden naar het levenseinde.'

15. Fundamenteel onderzoek naar de toekomst van het beroep theoloog (André Mulder):

'Voor wat betreft de lange termijn pleit ik voor een fundamenteel onderzoek naar de toekomst van het beroep, het liefst in samenwerking met de universiteit: hoe ziet de theoloog anno 2025 eruit? Zonder inzicht hierin gaan we het niet overleven.'

16. Rituelen bij echtscheiding (Aart Mak):

'Een ritueel bij echtscheiding zou bijvoorbeeld erg goed zijn. Zo veel mensen worstelen daarmee. Het zou zomaar een gat in de markt kunnen zijn om je daarin als ritueelbegeleider te specialiseren.'

17. Stress-projecten (Adjiedj Bakas):

'Ik was gisteren bij ArboNed en die ziet dat een op de zes mensen tegen een burn-out aanloopt, vooral jonge mensen. Mensen die vaak mediteren of bidden hebben daar veel minder last van.'

18. Projecten over mystiek (Adjiedj Bakas):

'Waar ik ook kansen in zie is in mystiek, dat vinden mensen fantastisch.'

19. Het 'wijze weten' (Tom Kniesmeijer):

'Hoogleraar Gabriel van den Brink schreef het al: er is een steeds grotere behoefte aan het "wijze weten"; oude waarheden ten aanzien van moraliteit, die troost en relativering bieden. Een gat in de markt voor theologen.'

20. Uitzendbureau voor theologen (Tom Kniesmeijer):

'Je moet kijken hoe je dat kan ombuigen tot kracht, want zachttaardigheid is juist een groot goed in deze tijd. Weet je dat zelf niet te verkopen? Ga dan samenwerken met iemand die het wel kan. Start bijvoorbeeld een theologisch instituut, genaamd "Theologie in de samenleving" of iets dergelijks. Of begin een uitzendbureau voor theologen, je hoeft maar één iemand in het team te hebben die zo zakelijk kan zijn.'

21. Buurtpredikanten (Tom Kniesmeijer):

'In het sociale leven is er bijvoorbeeld veel behoefte aan buurtpredikanten. Maar noem jezelf niet een "buurtpredikant", dan rent ieder een waarschijnlijk gillend de andere kant op.'

22. Stiltedagen voor jongeren (Aalt Bakker):

'Stiltedagen worden steeds populairder, ook voor jongeren die net twintig jaar zijn en al tegen een burn-out aan zitten.'

Religie: een gat in de markt!

Terwijl de populariteit van religieuze instituten terugloopt, neemt de interesse in nieuwe vormen van zingeving juist enorm toe. Elze Riemer voert in dit boek gesprekken met succesvolle en inspirerende personen over hun ervaringen, ideeën en passies in het reli-ondernemerschap. Zo spreekt ze Rients Rijskes van Zen.nl, trendwatcher Adjiedj Bakas, en abt Bernardus Peeters van Abdij Koningshoeven. Wat is er eigenlijk voor nodig om succesvol actief te kunnen zijn als reli-ondernemer? Waar liggen de kansen? En zitten het zakelijke en het geestelijke aspect elkaar niet in de weg?

Greco Idema en andere reli-ondernemers voorzien de lezer daarnaast van de beste tips, adviezen en weetjes voor slim reli-ondernemerschap.

“De grootste uitdaging voor een beginnende reli-ondernemer is: weten waar je passie ligt en dit vervolgens kunnen vertalen naar een onderscheidende positionering in het werkveld.” (Manuela Kalsky)

uitgeverij abdy van benne

Greco Idema | Elze Riemer

De Reli- ondernemer

Gids voor een heilzame business

